

یادداشت

عابد اکبری

استاد روابط بین‌الملل

بازی بزدلانه ترامپ

در الگوی رفتاری بسیاری از بازیگران در دوره‌های بحران، نوعی بزرگ‌نمایی تبلیغاتی دیده می‌شود؛ بزرگ‌نمایی‌ای که هدف آن پیش از آنکه بیان واقعیت میدان باشد، صرفاً ساختن تصویری اقتدارمند در ذهن مخاطبان است. تحولات دو روز گذشته در ادامه جنگ و ادعاهای مطرح‌شده درباره توان نظامی، قدرت اجرای عملیات‌های پیچیده یا قابلیت‌های فنی ایالات متحده نیز در همین چهارچوب قابل تحلیل است. این نوع رفتار زمانی شدت گرفت که آمریکا دریافت در مسیر اقدامات واقعی با محدودیت‌های عینی روبه‌روست. فاصله میان گفتار و واقعیت در رفتار رئیس‌جمهوری آمریکا طی روزهای اخیر نیز یکی از نشانه‌های وضعیتی است که نظریه‌پردازان بازی‌ها آن را «بازی بزدل» می‌نامند.

در «بازی بزدل»، دو بازیگر در مسیری قرار می‌گیرند که ظاهر آن به برخورد مستقیم منتهی می‌شود. هرکدام تلاش می‌کند وانمود کند دیرتر از دیگری مسیر را لغظتی خواهد داد، زیرا عقب‌نشینی فوری معنای نمادین از دست‌دادن اعتبار دارد. در چنین الگویی، لفاظی، اغراق و نمایش قدرت ابزارهای برای ارسال سیگنال محسوب می‌شوند؛ لفاظی‌های ترامپ می‌خواهد طرف مقابل را قانع کند که آمریکا تا انتهای مسیر خواهد رفت. اما همین میل به نمایش قاطعیت، تنها سبب افزایش سوء برداشت طرف ایرانی درباره امکان دستیابی به توافق می‌شود؛ زیرا آمریکایی‌ها نیز می‌دانند جمهوری اسلامی ایران نمی‌خواهد نخستین عقب‌نشین باشد و همین امر تنش‌های کلامی را تشدید می‌کند و احتمال درگیری مجدد را افزایش می‌دهد.

در پیام‌های منتقل‌شده از سوی آمریکا، چه پیام‌های پنهان از طریق واسطه‌ها و چه پیام‌های آشکار در شبکه‌های اجتماعی، همان الگوی نظری دیده می‌شود. برخی از این پیام‌ها بر قدرت زمینی و توان نافذگر سه‌گانه نظامی تأکید می‌کنند و تهدیدهایی درباره زیرساخت‌های برق یا انرژی مطرح می‌سازند؛ اما بلافاصله لحنی دوگانه ظاهر می‌شود که از «امیدوارم مجبور نشوم» سخن می‌گوید. این تضاد، نمونه‌ای از وضعیت «بزرگ‌نمایی تهدید» همراه با «امتناع نمایشی از اقدام» است؛ یعنی از یک‌سو حداکثر تهدید ساخته می‌شود و از سوی دیگر، بازیگر می‌کوشد تصویری از خویشتنداری در برابر افراط‌گری ارائه دهد.

این الگوی دوگانه می‌تواند سازوکاری برای خرید زمان نیز باشد. طرف آمریکایی که با فشارهای داخلی یا خارجی ناشی از فقدان راهبرد یا نتایج نامشهود روبه‌روست، به دنبال آن است تا با تشدید لفاظی‌های نمایشی امکان یابد تا موقتاً شکاف میان گفتار و عمل را با هیاهوی تبلیغاتی پر کند. از این منظر، ادبیات اغراق‌آمیز ترامپ نه نشانه قدرت، که نشانه‌نیاز به مدیریت ادراک و گریختن از مواجهه با محدودیت‌های واقعی است. متون رسمی منتشرشده از سوی مقامات آمریکایی در دوره اخیر نیز اغلب همین الگو را دنبال می‌کنند؛ گاه یک اعلامیه برای اقدام به‌عنوان «شاهکار» و «بی‌سابقه» معرفی می‌شود و پیام‌ها به سمت تصویرسازی از قدرتی استثنایی می‌روند. اما همزمان همین متن‌ها ناچارند ادعا کنند که شرایط هنوز در حال مذاکره است، اهداف کاهش یافته یا مسیری‌های تازه‌ای برای گفت‌وگو شکل گرفته است. این شکاف میان لفاظی پرحرارت و واقعیت منطبق میدان، همان نقطه‌ای است که نظریه بازی بزدل آن را «نوسان ادراکی» می‌نامد؛ نوسانی که نه نشانه قاطعیت، بلکه نتیجه نبود گزینش قطعی و فقدان اعتمادبنفس کامل است. در لایه‌های زیرین این پیام‌ها، آنچه بیشتر به چشم می‌آید نه اقتدار، بلکه اضطراب است. آمریکا با محدودیت‌های ملموس در اقدام مستقیم، ائتلاف‌سازی یا اقناع افکار عمومی روبه‌رو است و به همین دلیل است که سخنان رئیس‌جمهوری این کشور و کیفیت گفتاراش تغییر می‌کند. در تغییر در «ادبیات نظامی دنیا» جبران خلأهای میدانی از مکانیسم «بزرگ‌گویی جبرانی» بهره می‌برد؛ یعنی با چسباندن صفات «بزرگ‌ترین»، «برتر»، «قدرتمندترین» و... به نیروها یا تجهیزات خود، تلاش می‌کند پیام قدرت‌آمیز بسازد، حتی اگر این قدرت در میدان به‌طور کامل قابل تحقق نباشد.

در چهارچوب بازی بزدل، این رفتار کاملاً قابل توضیح است. بازیگری که احساس می‌کند ابزارهایش برای تغییر مسیر طرف مقابل محدود است، به‌جای اقدام واقعی، به تقویت سیگنال‌های کلامی روی می‌آورد. این سیگنال‌ها اگرچه برطنین‌اند، اما معمولاً پشتوانه عملی کافی ندارند و نشانه‌ای از تنش درونی و تلاش برای مدیریت شکاف میان گفتار و عمل تلقی می‌شوند. بر همین اساس، هرچه شدت این سیگنال دهی بیشتر شود، تحلیلگران آن را نه نشانه اعتمادبه‌نفس، بلکه علامتی از افزایش فشارها و محدودیت‌ها ارزیابی می‌کنند. بزرگ‌نمایی، تهدید حداکثری، عقب‌نشینی نمایشی و نوسان میان تصویر قدرت و ادعای خویشتنداری، روماً بازتاب قدرت واقعی نیست؛ بلکه بیشتر سازوکاری برای مدیریت اضطراب ادراکی است و براساس این الگو، رئیس‌جمهوری آمریکا می‌کوشد همزمان نقش «قاطع» و «مستول» را بازی کند و از این طریق بحران را بدون پرداخت هزینه فوری پشت سر بگذارد. اما چنین الگوهایی در بلندمدت نشانه‌ای از شکنندگی‌اند، نه اقتدار؛ زیرا اتکای بیش‌ازحد به لفاظی به‌جای کنش عملی معمولاً بیانگر نبود راهبردی باینات و نیاز به ترمیم دائمی تصویر ذهنی بازیگر است.

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت ۲۹ فروردین:

ارتش دلاورانه از آب و خاک و پرچمی که به آن تعلق دارد دفاع می‌کند

رهبری

آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای فرمانده کل قوا در پیامی، با تبریک روز ارتش به همه ارتشیان و خانواده‌های ارجمند ایشان و ملت بزرگ ایران، پیروزی انقلاب اسلامی را پایان دوران ضعف تحمیلی دشمن به ارتش دانستند و به دلاوری‌های اخیر برای دفاع از آب و خاک و پرچم ایران پرداختند.

همچنین به مناسبت سالروز تولد رهبر عظیم‌الشأن شهیدمان در بخشی از این پیام به تلاش‌های ایشان برای حفظ ارتش در مقابل نغمه‌های شوم انحلال آن و سپس برای ارتقای توانمندی‌های آن اشاره کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر انقلاب اسلامی، متن کامل پیام به شرح زیر است:

اِنَّ اللهَ یُحِبُّ الَّذِیْنَ یُقَاتِلُوْنَ فِی سَبِیْلِہٖ صَفًا کَاَہْتَمُّ بُنِیَانٍ فَرِصُوْصٍ
.
بیست و نهم فروردین ماه، خجسته زادروز ارتش جمهوری اسلامی ایران که به ابتکار حکیمانه خمینی کبیررحمت‌الله علیه به این عنوان نامگذاری شد را به همه ارتشیان و خانواده‌های ارجمند ایشان و ملت بزرگ ایران تبریک می‌گویم .

همزمان با روز ارتش انجام شد

تجدید بیعت ارتشیان با آرمان‌های امام و انقلاب

پزشکیان: ارتش پشتوانه‌ای استوار برای ملت و دژی نفوذناپذیر در برابر دشمنان این مرز و بوم است

دفاعی

جمعی از فرماندهان ارشد و رزمندگان ارتش جمهوری اسلامی ایران، به مناسبت روز ارتش، با حضور در حرم امام خمینی(ره) با آرمان‌های بنیان‌گذار جمهوری اسلامی، شهدا و انقلاب اسلامی تجدید بیعت کردند.

۲۹ فروردین، روز ارتش جمهوری اسلامی ایران، امسال در شرایطی فرارسیده که جنگ تجاوزکارانه ایالات متحده و رژیم صهیونیستی علیه ایران فعلاً متوقف شده و فضای عمومی کشور بیش از هر زمان دیگری آمادگی دارد تا تلنگی به گوشه‌ای از مجاهدت‌های ارتش در جنگ ۴۰ روزه داشته باشد.

در همین چهارچوب، روایت‌ها و اظهارات فرماندهان ارتش می‌تواند تصویری روشن‌تر از ابعاد این مجاهدت‌ها ارائه دهد. امیرسرتیپ علیرضا شیخ، معاون اجرایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در یک گفت‌وگوی تلویزیونی، با تأکید بر گستردگی میدان نبرد، از مواجهه ایران با «حداقل ۱۲ جبهه» در جنگ تحمیلی سووم سخن گفت؛ موضعی که عملاً نشان‌دهنده توان نیروهای مسلح برای مدیریت هم‌زمان چندین عرصه درگیری است. او همچنین با اشاره به سرعت و دقت واکنش ایران در شرایطی که فشارهای سنگینی متوجه ساختار فرماندهی بوده، این عملکرد را مصداق «پایاپایی قدرت» دانست؛ وضعیتی که به تعبیری، دشمن را به سمت مذاکره سوق داده است. امیر شیخ در بخش دیگری از سخنان خود، از تغییر در «ادبیات نظامی دنیا» سخن گفت و تأکید کرد که تجربه این جنگ می‌تواند مبنای شکل‌گیری فصل جدیدی در حوزه مفاهیم دفاعی باشد.

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت ۲۹ فروردین:

ارتش دلاورانه از آب و خاک و پرچمی که به آن تعلق دارد دفاع می‌کند

پیروزی انقلاب اسلامی، خط فاصل بین دو مقطع از حیات ارتش به شمار می‌رود و باید آن را پایان دوران ضعفی دانست که از سوی دشمنان این آب و خاک و به دست خائنین داخلی بر ارتش و ارتشیان دلاور و صادق کشور تحمیل شده بود. از آن پس ارتش، در جای صحیح خود ایستاد و به جای آنکه متعلق به نظام طاغوتی و فاسد پهلوی باشد در آغوش گرم ملت قرار گرفت که براستی ارتش فرزند ملت است و از دل خانه‌های مردم برمی‌آید. بزودی ارتش در مقابل نقشه‌های شوم آمریکا و یازماندگان طاغوت پهلوی و تجزیه‌طلبانی که ایرانی از هم‌گسسته می‌خواستند، ایستاد و حماسه‌ها آفرید.

ارتش اسلام اینک همچون دو جنگ تحمیلی سابق، دلاورانه از آب و خاک و پرچمی که به آن تعلق دارد دفاع می‌کند و با تکیه‌گاه قوی الهی و مردمی خود و در صوفی مترکم و مستحکم، دوشادوش دیگر مجاهدان نیروهای مسلح با دو ارتش رأس جبهه کفر و استکبار، پنجه در پنجه درافکنده و ضعف و مغزلت آنان را در انظار جهانیان نمایان ساخته است؛ همان‌طور که بهیادهای آن صاعقه‌وار بر

جانیان آمریکایی و صهیونی وارد می‌آید، نیروی دریایی دلاورش آماده است تا تلخی شکست‌های جدیدی را به کام دشمنان بچساند.

از سوی دیگر بیست و نهم فروردین ماه سالروز تولد یگانه دوران، رهبر عظیم‌الشأن شهیدمان هم هست؛ کسی که

همچنین از عملیات شکست‌خورده ایالات متحده در جنوب اصفهان یاد کرد که طی آن، یک فروند هواپیمای C130 آمریکایی هدف قرار گرفت و ناچار به فرود اضطراری شد.

در حوزه پدافند هوایی نیز سخنگوی ارتش از عملکرد قرارگاه مشترک پدافند هوایی خبر داد و اعلام کرد که بیش از ۱۷۰ پهباد پیشرفته دشمن ساقط شده و جنگنده‌های متخاصم نیز از جمله یک فروند ۲۴۵۵ در چندین نوبت هدف قرار گرفته‌اند. به گفته امیراکرمی‌نیا، این موفقیت‌ها نتیجه هماهنگی کامل میان یگان‌های پدافندی ارتش و سایر بخش‌های دفاعی کشور بوده است.

در ارتباط با نقش نیروی هوایی ارتش نیز امیراکرمی‌نیا از اجرای

چندین سورتی پرواز عملیاتی در روزهای ابتدایی جنگ، از جمله علیه اهدافی در اربیل عراق و پایگاه‌های آمریکا در منطقه خیرداد و افزود که این عملیات‌ها تاروهای پایایی با استفاده از پهپادها ادامه داشته است. در دریا نیز، به گفته وی، استفاده از

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت ۲۹ فروردین:

ارتش دلاورانه از آب و خاک و پرچمی که به آن تعلق دارد دفاع می‌کند

بشترین تلاش را از دهه اول انقلاب برای حفظ ارتش در مقابل نغمه‌های شوم انحلال آن و سپس برای ارتقای توانمندی‌های آن در جهات مختلف به‌عمل آورد. بی‌شک خط ترقی توانمندی‌های مختلف این نهاد مردمی اصیل که از شرق تا غرب و از شمال تا جنوب کشور را پاسداری می‌کند باید بطور مضاعف پیگیری شود و باذن‌الله در افقی نزدیک تدابیر لازمه برای تحقق آن صادر خواهد شد. در این مسیر توجه به چهره قهرمانانی که در نسل‌های متمادی مدیریتتی در پنج دهه اخیر، ارتش را هدایت و راهبری نمودند و بسیاری از ایشان در خیل شهیدان قرار گرفتند و بزنامه‌ها و اقدامات آنان و همچنین مرام بزرگوارانه و خالصانه ایشان، درس‌آموز و الهام‌بخش همه اجزای نیروهای مسلح خواهد بود. از بزرگانی نظیر فرنی، فلاحی، نامجو، فکوری، باپائی، ستاری، اردستانی و صیاد شیرازی گرفته تا آخرین شهیدان نامدار آن سیدعبدالرحیم موسوی و عزیزنصیرزاده.

سلام و درود خداوند متعال بر همه مجاهدان ارتش جمهوری اسلامی ایران از امرا و فرماندهان آن گرفته تا کارکنان و سربازان خاموش و گمنامش؛ و سلام و درود خداوند متعال بر همه ایثارگران و جانبازان آن و سلام و رحمت حضرتش بر خانواده‌های مکرم همه شهیدان جنگ تحمیلی آمریکا و رژیم صهیونی علیه ملت بزرگ ایران. والسلام علیکم ورحمت‌الله وبرکاته.

معرض تهاجم و فشارهای همه‌جانبه دشمنان، بویژه اقدامات خصمانه آمریکا و رژیم صهیونیستی قرارگرفته است، ارتش در کنار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دیگر نیروهای مسلح، با حضوری هوشمندانه، مقتدرانه و هماهنگ، تصویری روشن از هم‌افزایی، آمادگی و فداکاری را به نمایش گذاشته و با صلابت اثبات کرده‌است که در دفاع از امنیت، عزت و استقلال کشور و نیز پاسداری از اسلامیت و ایرانیت این مرز و بوم، لحظه‌ای درنگ نخواهد کرد.

حضور سرفرازان‌ه ارتش در عرصه‌های دفاعی، به‌ویژه در جنگ‌های تحمیلی اخیر از جمله «جنگ رمضان»، نماد روشنی از ایستادگی، شهامت و روحیه فداکاری این نیروی مردمی در دفاع از کبان کشور است. مقاومت بی‌وقفه و پاسخ قاطع به دشمنان، بار دیگر نشان داد که ارتش و سپاه، دو بازوی توانمند اقتدار ملی‌اند که به پشتوانه ملت بزرگ ایران، تا پای جان در کنار مردم ایستاده و با حقوق آنان و تمامیت ارضی ایران دفاع خواهند کرد.

این نهاد رشیدوار، با اتکابه ایمان دینی، غیرت ملی و هویت انقلابی، در سخت‌ترین میدان‌ها حضوری مؤثر و تعیین‌کننده داشته و با اقتدار روزافزون در برابر هرگونه تجاوز و زاده‌خواهی دشمنان ایستاده و سدی مستحکم در برابر تهدیدات پدیدآورده است.

از سوی دیگر، مردم‌محوری و پیوند عمیق با آحاد جامعه یکی از ویژگی‌های ممتاز ارتش جمهوری اسلامی ایران است که موجب شده این نیرو، افزون بر ایفای نقش راهبردی در دفاع، بی‌هیچ ادعایی همواره در عرصه‌های مختلف امدادرسانی و یاری به مردم در رخدادهای طبیعی، حضوری فعال، صادقانه و امیدآفرین داشته باشد.

اینچاپ با گرمی‌داشتن یاد و خاطره شهیدای والا مقام ارتش جمهوری اسلامی ایران، از مجاهدت‌ها، افتخارگرایی‌ها و فداکاری‌های خالصانه همه دلاورمردان این نهاد و خانواده‌های صبورشان، به‌ویژه در شرایط حساس و خطیر کنونی، صمیمانه قدرانی می‌نمایم و از درگاه خداوند متعال، توفیق روزافزون آنان را در مسیر

پزشکیان همچنین شهادت غیرنظامیان و کودکان در این جنگ را موجب رسوایی مدعیان حقوق بشر دانست و گفت: «این مدعیان کشور ما را در حالی به خاطر یک پرونده قضایی به نقض حقوق بشر متهم می‌کنند و اشک تمساح می‌ریزند که در مواجهه با بیماران بیمارستان‌ها و مدارس و زیرساخت‌های ما و در دست‌یابی به اهداف نظامی، آنان را به سمت حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی از جمله منازل، مدارس، بیمارستان‌ها و تأسیسات عمومی سوق داد؛ اقداماتی که آشکارا مغایر با قوانین و موازین بین‌المللی است، با این حال ملت ما با روح بزرگ خود در کنار تأسیسات و زیرساخت‌های کشور زنجیره انسانی تشکیل دادند و این بزرگی و عظمت شایسته قدردانی است.»

پاسداری از عزت، استقلال و سربلندی ایران اسلامی مسألت دارم.

بی‌تردید، ارتش جمهوری اسلامی ایران، به‌عنوان تجلی اقتدار ملی، پشتوانه‌ای استوار برای ملت و دژی نفوذناپذیر در برابر دشمنان این مرز و بوم، با حفظ روحیه انقلابی و تکیه بر توان بومی، همچنان با صلابت و اقتدار، مسیر پرافتخار خود را در دفاع از میهن و آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی ادامه خواهد داد.»

در همین رابطه، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی نیز با صدور پیامی، با گرامی‌داشت روز ارتش جمهوری اسلامی ایران، تأکید کرد: «ارتش جمهوری اسلامی ایران نماد اقتدار، امنیت و مرزبانی از ایران عزیز است؛ نیرویی که ریشه‌های عمیق در دل مردم دارد و با جانفشانی و ایثار خود، همواره در راه حفظ تمامیت ارضی و امنیت کشور نقش مهمی ایفا کرده و خواهد کرد.»

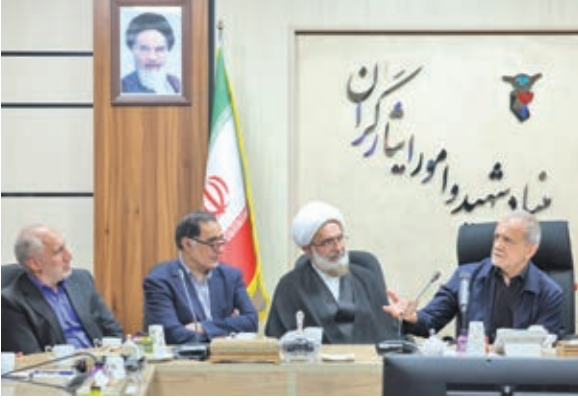
حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌زاده‌ای رئیس قوه قضائیه نیز با صدور پیامی در شبکه اجتماعی، روز ارتش جمهوری اسلامی ایران را تبریک گفت و نوشت: «ارتش از اول انقلاب در تمام مراحل و بیج‌های سخت دشمنان اهریمنی از صدام علفکی تا آمریکای زبون و صهیونیست‌های سفاک، چونان کوهی سترگ، پشتیبان ملت و انقلاب اسلامی بوده است. این روز را به تک‌تک ارتشی‌های سلحشور و خانواده‌های مکرّم آنها تبریک و تهنیت می‌گویم و دوام توفیقاتشان در حراست از ایران اسلامی را در ذیل فرماندهی فرمانده معظم کل قوا، حضرت آیت‌الله العظمی سیدمجتبی خامنه‌ای (حفظه‌الله) از خداوند متعال خواستارم.»

علاوه بر رؤسای سه قوه، سرپرست وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران نیز با صدور پیامی به مناسبت روز ارتش، تأکید کرد: «ارتش قهرمان ایران در راستای عمل به شعار «ارتش فدای ملت، نقشی مؤثر در ناکام‌گذاری و نوپیدسازی جبهه متخاصم و متجاوز آمریکایی صهیونی، به نمایش گذاشت.»

پزشکیان همچنین شهادت غیرنظامیان و کودکان در این جنگ را موجب رسوایی مدعیان حقوق بشر دانست و گفت: «این مدعیان کشور ما را در حالی به خاطر یک پرونده قضایی به نقض حقوق بشر متهم می‌کنند و اشک تمساح می‌ریزند که در مواجهه با بیماران بیمارستان‌ها و مدارس و زیرساخت‌های ما و در دست‌یابی به اهداف نظامی، آنان را به سمت حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی از جمله منازل، مدارس، بیمارستان‌ها و تأسیسات عمومی سوق داد؛ اقداماتی که آشکارا مغایر با قوانین و موازین بین‌المللی است، با این حال ملت ما با روح بزرگ خود در کنار تأسیسات و زیرساخت‌های کشور زنجیره انسانی تشکیل دادند و این بزرگی و عظمت شایسته قدردانی است.»

پزشکیان: خدمت به خانواده شهدا وظیفه است، نه لطف

پزشکیان با اشاره به تداوم مقاومت مردمی در طول بیش از ۴۰ روز در برابر حملات در میدانین و خیابان‌ها، این ایستادگی را بی‌سابقه و تعیین‌کننده توصیف کرد و افزود: «تاوتانی دشمن در دست‌یابی به اهداف نظامی، آنان را به سمت حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی از جمله منازل، مدارس، بیمارستان‌ها و تأسیسات عمومی سوق داد؛ اقداماتی که آشکارا مغایر با قوانین و موازین بین‌المللی است، با این حال ملت ما با روح بزرگ خود در کنار تأسیسات و زیرساخت‌های کشور زنجیره انسانی تشکیل دادند و این بزرگی و عظمت شایسته قدردانی است.»

برخی زرمندگانی که دچار قطع عضو شده‌اند، خواستار ورود جدی مجموعه‌های درمانی و استفاده

از روش‌های نوین پزشکی و توان‌بخشی شد تا این افراد بتوانند با شرایطی بهتر به زندگی بازگردند